

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Sanctorum Patrum testimonia expenduntur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

bus, hoc debet intelligi in salutem & gratiam omnium.

Addo, quod si verba illa Scriptura significant tantum Christi redemptionem esse ex parte sua pretium sufficientem valore, sed non ordinatione Dei & Christi, destinatum in salutem hominum, posset eadem proprietate Christus dici mortuus & crucifixus pro Dæmonibus; cum pretium sanguinis & mortis ejus, utpote valoris infiniti, fuerit de se sufficientissimum ad redimendos non solum homines, sed etiam Dæmones, si voluisset illud ordinare pro eorum salute & redemptione.

28. Contra secundam evasionem est etiam efficax argumentum ex verbis Apostoli 2 ad Corinth. 5. supra relatis: *Si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt &c.* Quo loco probat quod omnes & singuli homines mortui sunt, id est contraxerunt debitum moriendi in Adamo, ex eo quod Christus pro omnibus mortuus est: Atqui omnes omnino distributive mortui sunt in Adamo, & in eo contraxerunt debitum moriendi: Ergo & Christus mortuus est pro omnibus, & singulis hominibus distributive, & non solum pro generibus singulorum. Quo argumento utitur D. Augustinus lib. 6. adversus Julianum cap. 4. ubi probat omnes & singulos homines contra ille peccatū originale, ex illo loco Pauli & infert tam verè omnes homines mortuos esse in Adamo, quā verè pro omnibus Christus mortuus est: Sed omnes & singuli mortui sunt in Adamo: Ergo pro omnibus & singulis Christus mortuus est.

§. III.

Sanctorum Patrum testimonia expenduntur.

29. IN eandem veritatem unanimiter conspirant SS. Patres, tam Græci, quā Latini, quorum aliqua testimonia illustriora referre sufficet. Ex Græcis igitur Nazianzenus orat. 25. ait: *Omnes citra ullam exceptionem restaurati sumus per celestem Adamam, qui primi Adæ participi sumus, & à serpente decipiti, & peccato mortui.* Et Chrysostomus homil. 4. in cap. 2. Epist. ad Hebræos: *Per gratiam Dei pro omnibus gustaret mortem: non pro fidelibus tantum, sed pro universo mundo, ipse enim pro omnibus mortuus est.* Similiter Epiphanius hæresi 55. *Pro toto quidem mundo se obtulit ipse victima, ipse sacrificium, ipse sacerdos, ipse altare, ipse Deus, ipse homo, ipse Rex, ipse Pontifex, ipse ovni: omnia id nobis pro nobis factus est, ut nobis omnibus, omnibus modis vita fieret.*

30. Ex Latinis verò idem dilertè affirmant Ambrosius serm. in Psal. 118. versu 84. sic dicens: *Mysticus Sol ille iustitia omnibus ortus est, omnibus venit, omnibus passus est, & omnibus resurrexit.* Et Leo Papa serm. 11. de passione, ubi sic ait: *Pro omnibus impiis mortuus Dominus, etiam Judas in eo potuisse consequi remedium, si non festinaisset ad laqueum.* Et serm. 1. de Nativit. Domini, *Dominus noster peccati mortisque destructor, sicut nullum à reatu liberum reperit, ita liberandis omnibus venit.* Prosper etiam libro 2. de vocat. Gent. cap. 16. eandem veritatem aperitissimè tradit, his verbis: *Nulla ratio dubitandi est, Jesum Christum Dominum nostrum pro impiis & peccatoribus mortuum, à quorum numero si aliquis liber inventus est, non est pro omnibus mortuus Christus; sed pro suis pro omnibus mortuus Christus.*

31. Plurima etiam extant Augustini testimonia in eisdem rei confirmationem, quæ vitandæ con-

fusionis gratiâ ad quatuor classes reducunt, Primi generis ea sunt, quibus S. Doctor dilertissime affirmat pro iis omnibus Christum obuisse, quos in mundi fine iudicabit. Omnium summam complectuntur aures hæc verba quæ habent in Psal. 95. sub finem: *Iudicabit orbem terrarum in equitate: non partem, quia non parit emittit iudicari habet, quæ PRO TOTO PRETIUM DEDIT.* Explicat paulo post quid nomine orbis terrarum intelligat. *Iudicabit orbem terrarum in equitate, & populos in veritate sua. Quæ est equitas & veritas? Congregabit secum electos suos ad iudicandum, ceteros autem separabit à dextera. Posturus est enim alios ad dexteram, alios ad sinistram &c.* Igitur orbis terrarum nomine eos omnes intelligit, qui in iudicio cum ad dexteram, tum ad sinistram collocabuntur, id est electos omnes ac reprobos, adeoque cum asserit Christum iudicaturum totum orbem, quia totum emit, dilertè significat, Christum electos ac reprobos omnes iudicaturum, quia pro electis & reprobis sanguinem fudit. *Totum iudicare habet, quia pro toto sanguinem dedit.*

Addit libro 2. de Symb. ad Catechum. cap. 3. Christum reprobis & maxime Judæis ejus crucifixionibus dicitur in die iudicij: *Videtur vera quæ non fluxit, agnoscitur id latet quod pupugit, quoniam & vos, & PROPTER VOS apertum est, nec tamen intrare voluisti.* Quod Laurentius Justinianus libro ligari vitæ cap. 4. aliis verbis expressit: *Apparebit inquit, irux in ostensum sua iustitia, ut appareat quidam iust. sicut reprobi sunt damnati, ad quos Dominus Jesus in spiritu sic loquitur: Ego propter vos factus sum homo, propter vos alligatus, crucifixus, aclusus, flagellatus, & crucifixus. Propter tantarum vicarum fructus injuriarum? Ecce pretium sanguinis mei, quem dedi pro redemptione animarum vestrarum. Vbi est sermo mea, quam pretio sanguinis mei mihi deditis &c.* Similia habet Cæcilius Arelatenis homil. 27. ubi etiam asserit, Christum omnibus vulnera sua cum exprobratione ostensurum, quia primæ dicit in reos (enclitica) *reprobos daturum pro sinia crucifixum.*

Testimonia a secundæ classis ea sunt, quibus Augustinus docet multos reipsa perire & damnari, pro quibus salute donandis Christus mortuus est. Nam in Psalmum 68. sub finem, loquens de Juda proditore, quem constat esse reprobum & damnatum, asserit Christum eum redimere voluisse, atque ut illi vitam æternam conferret, sanguinem suum impendisse: *Christus præ se venerat inquit, & punivit per quem peccatus est, nam Judas traditor punitus est. Sed nos redimimus sanguine suo, & punivit eum de pretio suo. Proiecit enim pretium argenti, quo ab illo Dominus venditus erat, non agnovit pretium quo ipse à Domino redemptus erat.*

Nec valet responsio Jansenij dicentis Christum pro reprobis mortuum esse, ut baptismum aut gratiam aliquam temporalem consequerentur, non verò ut ad salutem pervenirent æternam. Nam D. Thomas in cap. 8. Epist. 1. ad Corinth. hæc verba Apostoli: *Peribit infirmus in tua similitudo frater pro quo Christus mortuus est, sic interpretatur. Peribit infirmus in tua similitudo frater, PROPTER QUEM SALVANDUM, Christus mortuus est.*

Addo, quod cum gratia quam in baptismo accipimus, ex natura sua medium sit ad æternam beatitudinem ordinatum, non potest Christus velle seribit eum gratiam alicui tribuere, nisi ex intentione seu voluntate antecedente, & æternæ salutis illi conferendæ.

Ad tertiam

Ad tertiam classẽ ea testimonia pertinent A quibus S. Doctor discretẽ affirmat Christum morientem, etiam reprobatorum salutem futurũ, a-

anguinem suum funderet. Ideo in cruce suspensum, ut omnes ad se traheret. Ideo denique crucifixum, ut crux Christi non templi esset ara, sed mundi, ut loquitur Leo Papa serm. 8. de Passione.

S. IV.

Absurdis & inconuenientibus Jansenii error exploditur.

Innumera ferẽ sunt absurda & inconuenientia quæ ex Jansenii sententia sequi videntur, nos hic tantum præcipua & manifestiora colligemus.

In primis ergo hæc sententia facit charitatem Christi erga homines angustam, nam juxta illam Christus innumeris hominibus claudit viscera lux misericordię, & illos ab effectu lux charitatis excludit; eamque facit strictiorem & angustiore, quã debet esse charitas cujuscumque fidelis, quæ debet ad omnes homines se extendere, & dicere quod Paulus ad Philipenses dicebat: Testis est mihi Deus quomodo cupiam vos in visceribus Iesu Christi. Vnde Augustinus serm. 60. de Tempore: Si boni tantummodo amandi sunt, quid dicimus de Deo nostro, de quo scriptum est: Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret. Quid enim boni fecerat mundus, ut eum sic dilexerit Deus? Omnes enim homines non solum malos, sed etiam impiis, & originali peccato mortuos, in anima Christi inuenit, & tamen cum tales essemus dilexit nos.

36.

Secundò, Jansenius facit charitatem Christi simulatam: nam si Christus non voluisset (voluntate saltẽ antecedenti) salutem Judæorum, nec pro eis offerre Patri præmium sui sanguinis intendisset, procul dubio simulata & ficticia fuisset ejus charitas, quando cum lacrimis dicebat: Ierusalem Ierusalem quæ occidis Prophetas, quoties volui congregare filios tuos &c.

37.

Tertiò, si pro omnibus ac singulorum salute Christus non obierit, mutat unum ex præcipuis fidei nostræ fundamentis: nam juxta doctrinam & institutionem Ecclesię unusquisque fidelis tenetur credere, Christum esse suum Redemptorem, non minus quã Deum esse suum Creatorem, & illum ut talem invocare: At hoc non potest credere, si Christus aliquorum tantum Redemptor esset; præsertim verò, si dicatur esse tantum Redemptor Electorum; de quorum numero se esse nemo credere potest sine speciali reuelatione, ut definit Tridentinum sess. 6. cap. 13. Ergo &c. Unde contra Jansenium inlaurare possumus argumentum quo adversus Calvinistas utitur Malderus, Antverpiensis Episcopus. Omnes omnino, adeoque etiam reprobi, tenentur credere Dei Filium pro ipsorum salute mortuum esse, ut patet ex illo Symboli Nicæni: Qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit de cœlis &c. At non tenentur credere aliquid falsum, aut dubium; cum fides theologica quæ à nobis exigitur, nec circa falsum, nec circa dubium versari possit: Ergo nedum verum, sed etiam certum & indubitatum est, Dei Filium pro omnium, atque adeo etiam pro reprobatorum salute, mortuum esse. Unde in Concilio Cæsariensi anno 846. celebrato cap. 4. sic dicitur: Christus Iesus Dominus noster, sicut nullus homo est, fuerit, vel erit, cujus in illo natura assumpta non fuerit, ita nullus est, fuit, vel erit homo, pro quo passus non fuerit, licet non omnes passionis ejus mysterio redimantur. Eadem veritas expressè traditur à Trident.

38.

Tom. I.

Similia habet D. Bernardus Tractatu de Passione cap. 13. dicens: Non satis credibile est Christum de fidei corporati dixisse, furo &c. sed potius desiderium ardentissimum salutis nostræ ipsum credimus. Unde Arnoldus Carnotensis, vocat si- B

Ad quartam classẽ in spectant ea testimonia, quibus S. Augustinus manifestè indicat, Christi & cruce pendente orationem, omnes profusè e- C

Ad tertiam classẽ ea testimonia pertinent quibus S. Doctor discretẽ affirmat Christum morientem, etiam reprobatorum salutem futurũ, a-

Ad tertiam classẽ ea testimonia pertinent quibus S. Doctor discretẽ affirmat Christum morientem, etiam reprobatorum salutem futurũ, a-

Mitto pluralia SS. Patrum testimonia, afferentium ideo Christum in medio terræ salutem hominum operatum esse, ut omnes salvos faceret. Ideo extra portam passum, ut pro omnibus

Tom. I.

Tom. I.

Tom. I.

Tom. I.

Tom. I.